

EUROPEAN COMMISSION
HEALTH AND CONSUMERS DIRECTORATE-GENERAL

Director General

SANCO/10519/2014

Programmes for the eradication, control and monitoring of certain animal diseases and zoonoses

The programme for the eradication of rabies

Greece

Approved* for 2014 by Commission Decision 2013/722/EU

* in accordance with Council Decision 2009/470/EC

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

PROGRAMME for ERADICATION :

ANNEX I

Member States seeking a financial contribution from the Union for national programmes for the eradication, control and monitoring of animal diseases and zoonosis listed below, shall submit applications containing at least the information set out in this form.

*Bovine brucellosis, bovine tuberculosis, ovine and caprine brucellosis (*B. melitensis*), bluetongue in endemic or high risk areas, african swine fever, swine vesicular disease, classical swine fever, rabies.*

Instructions to complete the form:

1) In order to fill in and submit this form you must have **at least** the ADOBE version

Acrobat Reader 8.1.3

(example : 8.1.3, 8.1.4, 8.1.7, 9.1, 9.2,...), otherwise you will not be able to use the form.

Your version of Acrobat Reader is : **10.104**

2) Please provide as much information as possible. If you have no data for some fields then put the text "NA" (Not applicable) in this field or 0 if it is a numeric field. If you need clarifications on some of the information requested, then please contact SANCO-BO@ec.europa.eu.

3) To verify your data entry while filling your form, you can use the "verify form" button at the top of each page. If the form is not properly and completely filled in, an alert box will appear indicating the number of incorrect fields. Please use the "verify form" button until all fields are correctly filled in. **It is mandatory to fill in the box about Animal populations to make the rest of the questions visible.** If you still have any difficulties, please contact SANCO-BO@ec.europa.eu.

4) When you have finished filling the form, verify that your internet connection is active and then click on the "submit notification" button below. If the form is properly filled in, the notification will be submitted to the server and a submission number + submission date will appear in the corresponding field.

5) **IMPORTANT: Regularly save the pdf when you fill it out. After you have received the Submission number, DO NOT FORGET TO SAVE THE PDF ON YOUR COMPUTER FOR YOUR RECORDS!**

Tuesday, November 19, 2013 12:23:55

1384857141317-2766

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

1. Identification of the programme

Member state : ELLADA

Disease Rabies

Species : Foxes and other wild carnivores

This program is multi annual : yes

Type of submission : New multiannual programme

*Request of Union co-financing
from beginning of:*

2014

To end of

2015

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

1.1 Contact

Name : Petroula Kostoglou

Phone : 0030 2102125722

Fax. : 0030 2108252614

Email : ka6u009@minagric.gr

2. Historical data on the epidemiological evolution of the disease

Provide a concise description on the target population (species, number of herds and animals present and under the programme), the main measures (sampling and testing regimes, eradication measures applied, qualification of herds and animals, vaccination schemes) and the main results (incidents, prevalence, qualification of herds and animals). The information is given for distinct periods if the measures were substantially modified. The information is documented by relevant summary epidemiological tables (point 6), complemented by graphs or maps (to be attached).

(max. 32000 chars) :

Η Ελλάδα διατηρούσε το υγειονομικό καθεστώς της ως χώρας ελεύθερης λύσσας από το 1987 -τελευταίο περιστατικό σε σκύλο-μέχρι τις 18/10/2012. Στις 19/10/2012 δηλώθηκε κρούσμα λύσσας σε ζώο της άγριας πανίδας (κόκκινη αλεπού) στο Παλαιόκαστρο της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης. Κανένα κρούσμα λύσσας δεν έχει αναφερθεί από το 1970 μέχρι σήμερα σε άνθρωπο. Ιστορικές πληροφορίες οι οποίες χρονολογούνται πριν και κατά τη διάρκεια του 2ου Παγκοσμίου πολέμου αναφέρονται σε περιστατικά λύσσας τόσο σε ανθρώπους όσο και σε ζώα. Στις δεκαετίες που ακολούθησαν και μέχρι το 1995 οι κτηνιατρικές υπηρεσίες της Ελλάδος σε συνεργασία με οργανώσεις προστασίας των ζώων, ζωοφιλικά σωματεία, τοπικές δημοτικές και περιφερειακές αρχές πραγματοποίησαν σε εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης ζωοανθρωπονόσων, δωρεάν εκτεταμένους εμβολιασμούς σκύλων με εντατική και συστηματική ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και του Κοινού. Οι παραπάνω ενέργειες και ειδικότερα ο υποχρεωτικός εμβολιασμός κυνηγετικών και ποιμενικών σκύλων στις παραμεθόριες κυρίως περιοχές και σε βάθος 30 χιλιομέτρων από τα σύνορα της χώρας, συντέλεσαν σε συνδυασμό με την απουσία λύσσας στα άγρια ζώα στην εξάλειψη της νόσου από την Χώρα μέχρι τις 19/10/12.

Στην Ελλάδα η Λύσσα είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης σύμφωνα με το άρθρο 3 του Προεδρικού Διατάγματος (ΠΔ) 133 (ΦΕΚ Α' 66/13.04.1992). Η πρόληψη της νόσου διασφαλίζεται με τον υποχρεωτικό εμβολιασμό των σκύλων και γατών που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του βασικού εμβολιασμού πρωτοκόλλου στα δεσποιζόμενα ζώα. Σήμερα ο εμβολιασμός κατά της λύσσας και μετά την παύση των δωρεάν εμβολιασμών από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες (έως το 1995), διενεργείται από τους ιδιώτες

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

κτηνιάτρους με δαπάνη των ιδιοκτητών των ζώων. Το έργο των Δημοτικών Αρχών στο τομέα περισυλλογής και υγειονομικής διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, η συνεχής και συστηματική ενημέρωση των ιδιωτών και κρατικών κτηνιάτρων και ιατρών στο τομέα αντιμετώπισης της λύσσας και των επιπτώσεων της στη Δημόσια Υγεία καθώς και οι δραστηριότητες πολλών ζωοφιλικών σωματείων που εμβολιάζουν με την οικονομική συνδρομή των μελών τους ή και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους αδέσποτους κυρίως σκύλους και γάτες, συμβάλλουν ουσιαστικά στην πρόληψη και παρεμπόδιση εξάπλωσης της νόσου.

Επιπρόσθετα, η Ελλάδα στο πλαίσιο των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2003/99/EK η οποία μεταφέρθηκε στο Εθνικό Δίκαιο με το ΠΔ 41/2006, εφαρμόζει σύστημα επιτήρησης, παρακολούθησης και αναφοράς στην Ε. Επιτροπή των επιδημιολογικών και στατιστικών δεδομένων της Λύσσας μέσω της διαδικτυακής ηλεκτρονικής βάσης συλλογής δεδομένων των Ζωονόσων και Ζωονοσογόνων παραγόντων που λειτουργεί με την ευθύνη και το Συντονισμό της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου των Νοσημάτων (ECDC).

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία που αναφέρονται στις Ετήσιες Ευρωπαϊκές Συγκεφαλαιωτικές Εκθέσεις παρακολούθησης Ζωονόσων οι οποίες δημοσιεύονται και αναρτώνται από τις ιστοσελίδες της EFSA, ο συνολικός αριθμός δειγμάτων κεφαλών αγρίων και κατοικίδιων θηλαστικών που προσκομίστηκαν στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς τα τελευταία 5 έτη (2007- 2011) -79 δείγματα, για εργαστηριακές διαγνωστικές εξετάσεις ευρέθησαν αρνητικά στην ανίχνευση του ιού της λύσσας στο πλαίσιο της εθνικής επιτήρησης του νοσήματος.

3. Description of the submitted programme

Provide a concise description of the programme with its main objective(s) (monitoring, control, eradication, qualification of herds and/or regions, reducing prevalence and incidence), the main measures (sampling and testing regimes, eradication measures to be applied , qualification of herds and animals, vaccination schemes), the target animal population, the area(s) of implementation and the definition of a positive case.

(max. 32000 chars) :

Το νέο πρόγραμμα που θα εφαρμοστεί το 2014-15 , σε συνέχεια του ήδη υπάρχοντος προγράμματος που εφαρμόστηκε το 2013 αφορά ολόκληρη την επικράτεια της χώρας όπου διενεργείται παθητική επιτήρηση σε όλη τη χώρα και ενεργητική επιτήρηση στις περιοχές διενέργειας του εμβολιασμού των αλεπούδων. Ο αντιλυσσικός εμβολιασμός από το στόμα σε αλεπούδες (Oral Rabies Vaccination)θα πραγματοποιείθει στις κάτωθι Περιφερειακές ενότητες (πρώην Νομοί) : Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης, Φλώρινας, Ημαθίας, Πιερίας, Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Πέλλας, Σερρών, Πρεβέζης, Άρτας, Τρικάλων, Λάρισας, Καρδίτσας Μαγνησίας (εκτός Σποράδων), Ευρυτανίας, Φθιώτιδας (το βόρειοανατολικό τμήμα του νομού), Αιτωλοακαρνανίας (βόρειο τμήμα της που συνορεύει με το νομό Άρτας και το νομό Ευρυτανίας) Καβάλας (εκτός Θάσου), Δράμας (Πίνακας 1). Ο εμβολιασμός θα πραγματοποιείται με δολώματα φέροντα εμβόλιο κατά της λύσσας και η διασπορά του εμβολίου θα γίνεται με ρίψη από αέρος των παραπάνω δολωμάτων δύο φορές το χρόνο ή και συνεπικουρικά - κατά περίπτωση - με τοποθέτηση των δολωμάτων στο έδαφος, από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα για το σκοπό αυτό.

Ο πρώτος εμβολιασμός αλεπούδων θα πραγματοποιηθεί στις αρχές της άνοιξης του 2014 και ο επόμενος το φθινόπωρο του 2014. Το ίδιο εμβολιακό πρόγραμμα θα εφαρμοστεί και το 2015. Στα

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

πλαίσια της κάθε εκστρατείας , υπολογίζεται η διασπορά κατά μέσο όρο 25 (20-30) δολωμάτων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο.

Ενεργητική επιτήρηση θα πραγματοποιείται στις παραπάνω περιοχές (Πίνακας 1) ένα μήνα μετά το πέρας κάθε εμβολιασμού των αλεπούδων ,με λήψη δειγμάτων αλεπούδων (4 αλεπούδες /100Km2/έτος) για την αξιολόγηση του εμβολιασμού και αποστολή στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την λύσσα. Επιπλέον στις παραπάνω περιοχές θα διενεργείται και παθητική επιτήρηση.

Επιπρόσθετα ισχύει ο υποχρεωτικός αντιλυσσικός εμβολιασμός όλων των σκύλων και γατών ηλικίας άνω των 3 μηνών σε όλη την Επικράτεια καθώς και όλων των σκύλων και γατών ηλικίας άνω των 3 μηνών και των υπόλοιπων κατοικίδιων σαρκοφάγων στην περιοχή όπου εφαρμόζεται ο εμβολιασμός των αλεπούδων (βλ. Πίνακας 1, Χάρτης 1).

Τα παραγωγικά ζώα ενδέχεται να εμβολιάζονται κατά περίπτωση κατά της λύσσας με εγκεκριμένα από τον ΕΟΦ για τον σκοπό αυτό εμβόλια .

Σκοπός του προγράμματος αποτελεί η επιζωτιολογική επιτήρηση και η αποτροπή εξάπλωσης της νόσου στη Χώρα.

Βασικός άξονας ανάπτυξης του προγράμματος επιζωτιολογικής επιτήρησης αποτελεί η διενέργεια δύο (2) παράλληλων κύκλων- τομέων δράσης παθητικής επιτήρησης η οποία θα συνίσταται στη συστηματική συλλογή δειγμάτων από κεφαλές νεκρών αγρίων και κατοικίδιων ειδών ζώων (θηλαστικών) τα οποία για τον σκοπό του προγράμματος χαρακτηρίζονται αφενός ως είδη ζώων – στόχοι αφετέρου ως αξιόπιστοι επιδημιολογικοί δείκτες (Animal indicators) για την ανίχνευση της παρουσίας του ιού της λύσσας σύμφωνα με τα ισχύοντα δεδομένα της Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Επιστημονικής Βιβλιογραφίας.

Επιπλέον της παθητικής επιτήρησης θα διενεργηθεί εμβολιασμός των κόκκινων αλεπούδων και ενεργητική επιτήρησης στις παραπάνω περιφερειακές ενότητες.

Κυρίαρχος εκπρόσωπος και δείκτης στόχος για την παρουσία της λύσσας στην άγρια πανίδα θεωρείται το είδος της άγριας κόκκινης αλεπούς (wild red fox) το οποίο εμφανίζει και τη μεγαλύτερη συγκριτικά με άλλα είδη άγριων ζώων, συχνότητα λύσσας στους πληθυσμούς και υποπληθυσμούς του. Η κόκκινη αλεπού αποτελεί την κυριότερη δεξαμενή του ιού της λύσσας στα οικοσυστήματα των δασικών , ορεινών , ημιορεινών και πεδινών περιοχών στις χώρες με καθεστώς ενδημικό ως προς την λύσσα.

Με βασικό κριτήριο την αυξημένη συχνότητα εμφάνισης της νόσου στην κόκκινη αλεπού σχεδιάστηκε και αποφασίστηκε στο πλαίσιο της παθητικής επιτήρησης του προγράμματος η λήψη του μεγαλύτερου δυνατού μεγέθους δειγμάτως μονάδων από το συγκριμένο είδος. Παράλληλα υπήρξε μέριμνα για λήψη επιπρόσθετου αριθμού δειγμάτων και από αλλά είδη άγριων και κατοικίδιων ζώων που εμπλέκονται στην επιδημιολογία της λύσσας , όπως τσακάλια, λύκοι, σκύλοι, γάτες, άγρια λοιπά σαρκοφάγα, βοοειδή, αίγες , πρόβατα ,χοίροι , νυχτερίδες κ.α.

Σύμφωνα με ιστορικές αναφορές ερευνητών, παλαιότερα δεδομένα κτηνιατρικών υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) από εφαρμογή εθνικών προγραμμάτων καταπολέμησης λύσσας και λοιπών ζωοανθρωπονόσων και εμπειρικές εκτιμήσεις κυνηγητικών ομοσπονδιών και περιβαλλοντικών οργανώσεων, οι πληθυσμοί και υποπληθυσμοί αλεπούδων, τσακαλιών και λύκων στην Ελληνική Επικράτεια εμφανίζονται με πυκνότητα 0.3 ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (Km2) με όριο ασφαλείας διατήρησης ισορροπίας του οικοσυστήματος 0.2 / Km2 (αλεπούδες) , 1,7 ανά 100 Km2 (τσακάλια) και 2 ανά 100 Km2 (λύκοι) αντίστοιχα.

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Το σύνολο των δειγμάτων που συλλέγονται από την Επικράτεια στα πλαίσια εφαρμογής του προγράμματος για τον σκοπό του προγράμματος, αποστέλλονται έγκαιρα στο εθνικό εργαστήριο αναφοράς για την Λύσσα, προκειμένου να διενεργούνται οι απαραίτητες εργαστηριακές εξετάσεις και οι ειδικές τεχνικές διάγνωσης της παρουσίας του νοσήματος.

Το Νομικό πλαίσιο που διέπει την υποχρεωτική δήλωση, την επιδημιολογική επιτήρηση, παρακολούθηση, διερεύνηση και τον έλεγχο του νοσήματος της λύσσας είναι:

1. Το Κανονισμό 998/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί «υγειονομικών όρων που εφαρμόζονται στις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς», όπως ισχύει.
2. Το Β.Δ. 36 / 24.4.1936, (Α'174) άρθρα 56,57 και 60.
3. Το Ν.Δ. 86/1969 (ΦΕΚ Α'7) «Δασικός Κώδικας»
4. Το Π.Δ. 133/92 (ΦΕΚ Α' 66), άρθρο 3, «Η επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για τη προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα των ζώων».
5. Το άρθρο 9 παράγραφος 5 του Π.Δ. 400/83 (ΦΕΚ Α' 151) «εφαρμογή μέτρων καταπολέμησης εχινοκοκίασης – υδατίδωσης, λύσσας και λοιπών ζωοανθρωπονόσων» που καταργήθηκε, αλλά εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο αυτό.
6. Το Π.Δ. 41/2006 «Παρακολούθηση των ζωονόσων και των ζωονοσογόνων παραγόντων σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2003/99/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. (ΦΕΚ Α' 44).
7. Το άρθρο 17 του Ν. 4039/2012 (ΦΕΚ Α' 15) «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό».
8. Το άρθρο 9 του Ν. 1335/1983 (ΦΕΚ Α' 32) «Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης».
9. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) για την εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης και καταπολέμησης της λύσσας στην Ελλάδα, όπως ισχύει κάθε φορά.
10. Την Οδηγία Συμβουλίου 64/432/EEC, άρθρο 8 όπως ενσωματώθηκε στο Εθνικό Δίκαιο με το Π.Δ. 308/2000. (ΦΕΚ Α' 252)/16.11.2000.
11. Το Κανονισμό 998/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί « υγειονομικών όρων που εφαρμόζονται στις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς», όπως ισχύει.
12. Την Απόφαση 2012/761/E.E της 30ης Νοεμβρίου 2012 της Ε Επιτροπής „για την έγκριση ετήσιων και πολυετών προγραμμάτων για την εκρίζωση, τον έλεγχο και την επιτήρηση ορισμένων νοσημάτων των ζώων και ζωοανθρωπονόσων, τα οποία υπέβαλαν τα κράτη μέλη για το έτος 2013 και τα επόμενα έτη, καθώς και της χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης στα προγράμματα αυτά” (Ε.Ε. αρ L 322 της 8.12.2012 σελ. 11,
13. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1774/2002 και τον Κανονισμό αριθ. 142/2011 της Επιτροπής της 25ης Φεβρουαρίου 2011 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009.
- 14.Την απόφαση 2012/141/E.E της 6ης Μαρτίου 2012 της Ε Επιτροπής«Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής της 6ης Μαρτίου 2012 για τη χρηματοδότηση των επειγουσών μέτρων επιτήρησης όσον αφορά τη λύσσα στη Βόρεια Ελλάδα».

Μέχρι το τέλος του Σεπτεμβρίου του 2013 θα αλλάξει η υπάρχουσα Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) για την εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης και καταπολέμησης της λύσσας στην Ελλάδα.

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Όσον αφορά τις δραστηριότητες που αφορούν την ενημέρωση της κοινής γνώμης έχουν δρομολογηθεί τα παρακάτω:

Μιά αφίσα με θέμα γενικά τη λύσσα, τους εμβολιασμούς των αλεπούδων και τα συμπτώματα εμφάνισης της νόσου στα ζώα.

Μία αφίσα που απευθύνεται στους κυνηγούς για το πρόγραμμα επιτήρησης της λύσσας και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εμβολιασμού των κόκκινων αλεπούδων.

Ένα φυλλάδιο που αφορά τα παιδιά σχετικά με τη νόσο, τους εμβολιασμούς των αλεπούδων και τα μέτρα προφύλαξης.

Ένα φυλλάδιο γενικά για το νόσημα και τους εμβολιασμούς των αλεπούδων που απευθύνεται στο γενικό πληθυσμό.

Ένα διαφημιστικό μήνυμα για την τηλεόραση και το ραδιόφωνο με θέμα τη νόσο και τους εμβολιασμούς των αλεπούδων.

Στο site του ΥΠΑΑΤ υπάχουν αναρτημένα το εγχειρίδιο για τη λύσσα, ο χάρτης και ο πίνακας των κρουσμάτων επικαιροποιημένα και γενικές πληροφορίες για τη νόσο κ.λπ.

Στο site του ΚΕΕΛΠΝΟ υπάρχουν αναρτημένες χρηστικές πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης της νόσου στον άνθρωπο. Επίσης το ΚΕΕΛΠΝΟ διοργανώνει εκπαιδευτικές ημερίδες σε υπηρεσίες Υγείας της Περιφέρειας με θέμα τη λύσσα στον άνθρωπο και διαχείριση των διαφόρων περιστατικών.

Επίσης πραγματοποιήθηκαν 5 παρουσιάσεις- εκδηλώσεις το διάστημα 4-11 Σεπτεμβρίου 2013 που αφορούσαν όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στο πρόγραμμα εμβολιασμού των αλεπούδων (θηροφύλακες, δασικοί υπάλληλοι, κυνηγοί και κτηνίατροι της Περιφέρειας). Μία στην Αθήνα, μία στη Λαμία, μία στη Θεσσαλονίκη, μία στα Γιάννενα και μία στην Κομοτηνή.

Τέλος έχει ενημερωθεί το Υπουργείο Παιδείας με σχετικό έγγραφο προκειμένου να ενημερώσει όλους τους μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με τη λύσσα και το πρόγραμμα εμβολιασμού των αλεπούδων από το σόμα. Επίσης έχει πραγματοποιηθεί σύσκεψη με το ίδιο θέμα δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην έγκαιρη ενημέρωση των μαθητών.

4. Measures of the submitted programme

4.1 Summary of measures under the programme

Duration of the programme : 2014 - 2015

First year :

- Control
- Testing
- Slaughter and animals tested positive
- Killing of animals tested positive
- Vaccination
- Treatment
- Disposal of products

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

- Eradication, control or monitoring

Last year:

- Eradication
- Testing
- Slaughter of positive animals
- Killing of animals tested positive
- Extended slaughter or killing
- Disposal of products

Other, please specify

4.2 Organisation, supervision and role of all stakeholders involved in the programme

Describe the authorities in charge of supervising and coordinating the departments responsible for implementing the programme and the different operators involved. Describe the responsibilities of all involved.

(max. 32000 chars) :

Υπεύθυνοι φορείς για την υλοποίηση του προγράμματος είναι:

1. Οι επίσημες κτηνιατρικές αρχές.

Οι αρχές αυτές και οι αρμοδιότητες τους είναι οι ακόλουθες:

- α) Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), το οποίο είναι αρμόδιο για:
- i) τον σχεδιασμό, τη σύνταξη και την εκπόνησή του,
  - ii) τον έλεγχο σε κεντρικό επίπεδο και τον συντονισμό όλων των λοιπών αρμοδίων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του σε όλη τη χώρα,
  - iii) τον ορισμό των αρχών και φορέων εφαρμογής του και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες του,
  - iv) την παροχή κατάλληλων οδηγιών και διευκρινίσεων προς τους φορείς εφαρμογής του, με σκοπό τη διευκόλυνση και ενίσχυση του έργου τους,
  - v) την συλλογή των στοιχείων και των αποτελεσμάτων του, την αξιολόγηση τους καθώς και την ενημέρωση των αρμοδίων αρχών της Ευρ. Επιτροπής.

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

- β) Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα των Ζώων του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (Νεαπολέως 25, Αγία Παρασκευή, 15310 Αθήνα), το οποίο είναι αρμόδιο για:
- i) τη συγκέντρωση των αποστελλομένων δειγμάτων αγρίων και κατοικίδιων θηλαστικών,
  - ii) τη διενέργεια των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων και διαγνωστικών τεχνικών για την ανίχνευση του ιού της λύσσας και τη διενέργεια των απαιτούμενων εξετάσεων για τη διαπίστωση της ανοσολογικής κατάστασης των αλεπούδων ως προς τη λύσσα μετά το πέρας του εμβολιασμού. Επίσης τη διενέργεια των απαιτούμενων εξετάσεων για την τιτλοποίηση του εμβολίου και τη διάκριση του εμβολιακού στελέχους από το άγριο στέλεχος,
  - iii) την υποβολή των στοιχείων και εργαστηριακών αποτελεσμάτων στη Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ),
  - iv) την αποστολή, εφόσον κριθεί αναγκαίο, των θετικών για την λύσσα δειγμάτων στο αρμόδιο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς, με ταυτόχρονη ενημέρωση του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ),
  - v) τη σύνταξη μηνιαίας κατάστασης με τις διενεργηθείσες εξετάσεις του Εργαστηρίου καθώς και της εξαμηνιαίας και τελικής ετήσιας κατάστασης για την εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης σε όλη την Επικράτεια, σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις, τις οποίες αποστέλλει στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ),
  - vi) την συνεργασία με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα,
  - vii) τη διασφάλιση της κοινοποίησης των πληροφοριών που παρέχει το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), και στο Τμήμα Ιολογίας του Κτηνιατρικού Κέντρου Ιδρυμάτων Θεσσαλονίκης,
  - viii) την παροχή επιστημονικής και τεχνικής συνδρομής στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), για την εφαρμογή συντονισμένων σχεδίων επιτήρησης,
  - ix) την παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με την επιδημιολογία της λύσσας,
  - x) τον συντονισμό των προτύπων και των μεθόδων διάγνωσης που εφαρμόζονται στο Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων του Κτηνιατρικού Κέντρου Ιδρυμάτων Θεσσαλονίκης και στα υπόλοιπα κτηνιατρικά εργαστήρια, που ενδεχόμενα θα συμμετάσχουν στη διάγνωση της λύσσας.

Επιπλέον:

- ελέγχει την ποιότητα όλων των υποστρωμάτων και αντιδραστηρίων που χρησιμοποιούνται από τα εργαστήρια που συμμετέχουν στη διάγνωση της λύσσας,
- οργανώνει μία τουλάχιστον συγκριτική δοκιμή ανά έτος (ring test),
- τα απομονωθέντα στελέχη της λύσσας διατηρούνται σε αυτό για 2 έτη, – συνεργάζεται με τους άλλους φορείς που ασχολούνται με τη λύσσα στον άνθρωπο,
- διοργανώνει, μαθήματα κατάρτισης όπου αυτό είναι αναγκαίο για το προσωπικό των εργαστηρίων διάγνωσης της νόσου.

γ) Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής της Περιφέρειας των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) εφαρμογής του προγράμματος, οι οποίες είναι αρμόδιες:

- i) για το συντονισμό της εφαρμογής του προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους,
- ii) για την εποπτεία της εφαρμογής του προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους,
- iii) για την αξιολόγηση εφαρμογής του προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους,
- iv) για την συνεργασία με τα αντίστοιχα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της περιοχής αρμοδιότητάς τους, όπως επίσης και με το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΠΑΤ),

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

v) για την συνεργασία με τις Δασικές Αρχές των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην Νομών) εφαρμογής του προγράμματος,

vi) για την συνεργασία και την ενημέρωση των κυνηγετικών ομοσπονδιών και των ζωοφιλικών σωματείων της περιοχής αρμοδιότητάς τους.

δ) Τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) εφαρμογής του προγράμματος, είναι αρμόδια:

i) για τον ορισμό του υπεύθυνου εφαρμογής και παρακολούθησης του προγράμματος,

ii) για τη λήψη των δειγμάτων από τα νεκρά θηλαστικά και την αποστολή τους στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα, την σύνταξη των σχετικών διαβιβαστικών εγγράφων και την έκδοση των αποφάσεων λήψης και άρσης των λαμβανομένων μέτρων στις περιπτώσεις υποψίας ή επιβεβαίωσης της νόσου,

iii) για την αξιολόγηση εφαρμογής του προγράμματος σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας,

iv) για την συνεργασία και την ενημέρωση άλλων αρμόδιων αρχών και φορέων σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος,

v) για την επιβεβαίωση του αντίλυσσικού εμβολιασμού των ποιμενικών σκύλων της περιοχής δικαιοδοσίας τους, κατά τη διενέργεια επισήμων ελέγχων, μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής άλλων εθνικών προγραμμάτων,

vi) για την εκπαίδευση των ιδιωτών κτηνιάτρων, των υπευθύνων και λοιπών υπαλλήλων των τοπικών Δασικών Υπηρεσιών, των ζωοφιλικών σωματείων, των εκ προσώπων των τοπικών κυνηγετικών οργανώσεων και οποιονδήποτε άλλων φορέων που ενδέχεται να έχουν σχέση με το πρόγραμμα,

vii) για την αποστολή των ζητούμενων στατιστικών στοιχείων του προγράμματος στο Τμήμα Ζωανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων (ΥΠΠΑΤ),

viii) για την ενημέρωση των ιδιωτών κτηνιάτρων της περιοχής αρμοδιότητάς τους σχετικά με το πρόγραμμα και την επιβολή σε αυτούς των προβλεπόμενων από το άρθρο 10 της παρούσας κυρώσεων, στις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνεται μη άμεση κοινοποίηση ύποπτων για λύσσα περιστατικών σε κατοικίδια ή ζώα της άγριας πανίδας.

2. a) Η Διεύθυνση Αισθητικών Δασών – Δρυμών και Θήρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής είναι αρμόδια:

i) για το συντονισμό των ενεργειών που αναλαμβάνονται στα πλαίσια της παρούσης από τις δασικές υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και τον ορισμό υπευθύνων σε αυτές, για την απρόσκοπτη εφαρμογή και παρακολούθηση του Προγράμματος,

ii) για την παροχή οδηγιών προς τις δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, στις περιφερειακές ενότητες εφαρμογής του προγράμματος, αναφορικά με τη συλλογή δειγμάτων νεκρών άγριων θηλαστικών σε απαγορευμένες και μη για την θήρα περιοχές ή και την ενεργητική δειγματοληψία εφόσον αυτό απαιτείται,

iii) για την παροχή οδηγιών προς τις δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, στις περιφερειακές ενότητες εφαρμογής του προγράμματος, προκειμένου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στη δραστηριότητα της θηροφύλαξης, να διενεργούν, για τους σκοπούς του παρόντος, ελέγχους στα βιβλιάρια υγείας των κυνηγητικών σκύλων καθώς και στην τήρηση των σχετικών με τη σήμανση τους, από την εθνική νομοθεσία, διατάξεων,

iv) για τη λήψη μέτρων ενημέρωσης του πληθυσμού που δραστηριοποιείται στο δασικό χώρο σχετικά με τη λύσσα και τις επιπτώσεις της στη δημόσια υγεία και την παροχή των απαραίτητων οδηγιών, για την ασφάλειά τους. Επιπροσθέτως η ενημέρωση των ομάδων αυτών αποσκοπεί στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού ώστε σε συνεργασία με τις τοπικές και δασικές Αρχές να συμβάλλουν στο έργο της συλλογής των προβλεπόμενων από το Πρόγραμμα δειγμάτων άγριων ζώων και της έγκαιρης αποστολής τους στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα.

β) Η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος είναι αρμόδια για την ενημέρωση των μελών των Κυνηγητικών Οργανώσεων της (Κυνηγητικές Ομοσπονδίες και Κυνηγητικούς Συλλόγους) σχετικά με τη λύσσα και τις

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

επιπτώσεις της στη Δημόσια Υγεία και την παροχή των απαραίτητων οδηγιών, προκειμένου, με τη συνεργασία των τοπικών Κτηνιατρικών και Δασικών Αρχών, να συμβάλλουν στο έργο της συλλογής των προβλεπόμενων από το πρόγραμμα δειγμάτων άγριων ζώων και της έγκαιρης αποστολής τους στην Κτηνιατρική υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας και στην συνέχεια στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς. Οι ιδιωτικοί φύλακες θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων, πέρα από τη συμβολή τους στη συλλογή των δειγμάτων, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 1 παρ. ιδ και άρθρο 4 παρ. 9 του Ν. 4039/2012 (15/Α' /2.2.2012) «Για τα δεσποιζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό», να διενεργούν ελέγχους στα βιβλιάρια υγείας ή/και διαβατήρια των κυνηγετικών σκύλων για την τήρηση των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. α του ανωτέρω Νόμου και ιδιαιτέρως των σχετικών προληπτικών εμβολιασμών.

3. Λοιπές Ρυθμίσεις:

Οι εργαστηριακοί έλεγχοι διεξάγονται σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα IV. Για το συντονισμό, τον έλεγχο και την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος συγκροτείται συμβουλευτική επιτροπή του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΠΑΤ).

Η Επιτροπή αποτελείται από:

1. Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Πρόεδρο.
2. Τον Προϊστάμενο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Αντιπρόεδρο.
3. Τον κτηνίατρο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα.
4. Εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Αισθητικών Δασών, Δρυμών και Θήρας της Ειδικής Γραμματείας Δασών.
5. Εκπρόσωπο του Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας.
6. Εκπρόσωπο του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.
7. Τον Προϊστάμενο του Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για τη Λύσσα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
8. Επιδημιολόγο ο οποίος ορίζεται με Απόφαση του Γεν Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ύστερα από εισήγηση Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, ως τεχνικός σύμβουλος.
9. Εκπρόσωπο της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος.
10. Εκπρόσωπο του Γενικού Επιτελείου Στρατού, της Διεύθυνσης Υγειονομικού.
11. Εκπρόσωπο του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας, της Διεύθυνσης Υγειονομικού.
12. Τον Πρόεδρο του Πανελλήνιου Κτηνιατρικού Συλλόγου ή εκπρόσωπό του.
13. Τον Πρόεδρο της Ελληνικής Κτηνιατρικής Εταιρείας ή εκπρόσωπό του.
14. Τον Ιολόγο του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών ο οποίος ορίζεται με Απόφαση του Γεν Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ύστερα από εισήγηση Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, ως επιστημονικός σύμβουλος.

4.3 Description and demarcation of the geographical and administrative areas in which the programme is to be implemented

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Describe the name and denomination, the administrative boundaries, and the surface of the administrative and geographical areas in which the programme is to be applied. Illustrate with maps.

(max. 32000 chars) :

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε όλη την επικράτεια της χώρας . Εμβολιασμοί των αλεπούδων θα πραγματοποιηθούν το 2014 και 2015 σε 24 Περιφερειακές Ενότητες της Χώρας : Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης, Φλώρινας, Ημαθίας, Πιερίας, Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Πέλλας, Σερρών, Πρεβέζης, Άρτας, Λάρισας, Τρικάλων, Καρδίτσας Μαγνησίας (εκτός των Σποράδων), Ευρυτανίας, Φθιώτιδας (το βόρειο ανατολικό τμήμα του νομού), Αιτωλοακαρνανίας (βόρειο τμήμα της που συνορεύει με το νομό Άρτας και το νομό Ευρυτανίας) Καβάλας (εκτός της Θάσου), Δράμας (Πίνακας 1) , οι οποίοι καλύπτουν συνολική έκταση 59603,50 τετραγωνικών χιλιομέτρων (Km2) (Πίνακας 1, ΧΑΡΤΗΣ).

Σε αυτές τις Περιφερειακές Ενότητες (Νομοί) θα εφαρμόζεται ενεργητική επιτήρηση ένα μήνα μετά το πέρας του εμβολιασμού των αλεπούδων, καθώς και παθητική επιτήρηση (Πίνακας 1, ΧΑΡΤΗΣ).

Στην υπόλοιπη Επικράτεια θα εφαρμόζεται παθητική επιτήρηση.

Ο αντιλυσσικός εμβολιασμός όλων των σκύλων και γατών ηλικίας άνω των 3 μηνών είναι υποχρεωτικός σε όλη την Επικράτεια.

Ο αντιλυσσικός εμβολιασμός όλων των σκύλων και γατών ηλικίας άνω των 3 μηνών καθώς και των λοιπών κατοικίδιων σαρκοφάγων στην περιοχή όπου εφαρμόζεται ο εμβολιασμός των αλεπούδων (βλ. Πίνακας 1, Χάρτης), είναι υποχρεωτικός.

Ο παραπάνω εμβολιασμός γίνεται με εγκεκριμένα εμβόλια και σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης του παρασκευαστή.

Τα παραγωγικά ζώα ενδέχεται να εμβολιάζονται κατά περίπτωση κατά της λύσσας με εγκεκριμένα για τον σκοπό αυτό εμβόλια.

Σε περίπτωση εμφάνισης κρούσματος θετικού στην λύσσα σε περιοχή της Επικράτειας πέραν της προαναφερθείσης (Πίνακας1, ΧΑΡΤΗΣ) , θα διενεργείται αντιλυσσικός εμβολιασμός των κόκκινων αλεπούδων και ενεργητική επιτήρηση -πέραν της παθητικής-σε έκταση ακτίνας 50 χιλιομέτρων γύρω από το σημείο που εντοπίστηκε το θετικό στη λύσσα κρούσμα.

4.4 Description of the measures of the programme

A comprehensive description needs to be provided of all measures unless reference can be made to Union legislation. The national legislation in which the measures are laid down is mentioned.

4.4.1 Notification of the disease

(max. 32000 chars) :

Η λύσσα είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εμπλέκεται με τη διαχείριση ζώντων ζώων είναι υποχρεωμένο να κοινοποιεί άμεσα στις επίσημες αρμόδιες τοπικές κτηνιατρικές αρχές κάθε περίπτωση υποψίας περιστατικού λύσσας σε ζώο της άγριας πανίδας ή σε κατοικίδιο ζώο , προκειμένου να εφαρμοσθούν άμεσα όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για την περαιτέρω εξέταση και διερεύνηση των άρρωστων ή ύποπτων ζώων.

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Ειδικότερα, οι ιδιώτες κτηνίατροι που δραστηριοποιούνται στην Επικράτεια , είναι υποχρεωμένοι να κοινοποιούν άμεσα στις οικείες κτηνιατρικές αρχές κάθε κλινικό περιστατικό ύποπτο για λύσσα κατά την άσκηση του έργου τους.

Επίσης το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα κοινοποιεί άμεσα το ύποπτο ή θετικό για λύσσα αποτέλεσμα στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή Περιφερειακής Ενότητας που απέστειλε το δείγμα, καθώς και στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Στην περίπτωση μη άμεσης κοινοποίησης επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται σε άρθρο της εκάστοτε ισχύουσας Κοινής Υπουργικής Απόφασης για την εφαρμογή του προγράμματος.

4.4.2 Target animals and animal population

(max. 32000 chars) :

Το βασικό είδος ζώου – στόχος και σημαντικός επιδημιολογικός δείκτης που επιλέγεται για την εφαρμογή του προγράμματος είναι η άγρια κόκκινη αλεπού (*vulpes vulpes*).

Παράλληλα λαμβάνεται επιπρόσθετα αριθμός δειγμάτων και από αλλά είδη άγριων και κατοικίδιων ζώων που εμπλέκονται στην επιδημιολογία της λύσσας , όπως τσακάλια, λύκοι, σκύλοι, γάτες, άγρια λοιπά σαρκοφάγα, βοοειδή, αίγες , πρόβατα ,χοίροι, νυχτερίδες κ.α. (Πίνακας 2).

4.4.3 Identification of animals and registration of holdings

(max. 32000 chars) :

1. Για το σκοπό του προγράμματος επιβάλλεται η καταγραφή και σήμανση των σκύλων της Χώρας, καθώς και καταγραφή και σήμανση των γατών της περιοχής των 24 Νομών (Πίνακας 1).
2. Ειδικότερα για τους ποιμενικούς σκύλους της Χώρας , επιβάλλεται μόνο η καταγραφή τους σύμφωνα με τη διαδικασία που θα καθορίζεται με εγκύκλιο της Δ/νσης Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ. Η καταγραφή θα γίνεται από τους ιδιώτες κτηνιάτρους που θα πραγματοποιούν τον αντιλυσσικό εμβολιασμό των ποιμενικών σκύλων και οι οποίοι υποχρεούνται να διαβιβάζουν τα στοιχεία της καταγραφής στην αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή.

Τα αρμόδια Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (Νομών) διατηρούν αρχείο ή μηχανογραφημένο σύστημα με τα στοιχεία καταγραφής των ποιμενικών σκύλων της περιοχής δικαιοδοσίας τους :ονοματεπώνυμο ιδιοκτήτη, μορφολογικά χαρακτηριστικά σκύλου (ηλικία , φύλο, χρώμα , ύψος, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά,, κλπ).

3. Για το σκοπό του προγράμματος επιβάλλεται ο έλεγχος τήρησης του υποχρεωτικού συστήματος καταγραφής και σήμανσης των παραγωγικών ζώων σύμφωνα με τις ισχύουσες Κοινοτικές και Εθνικές διατάξεις.

4.4.4 Qualifications of animals and herds

(max. 32000 chars) :

Στην περίπτωση της λύσσας ισχύουν οι παρακάτω χαρακτηρισμοί:

1. Ζώο αυτόχθον ή εισαγόμενο (άγριο ή κατοικίδιο) ύποπτο για λύσσα : Ζώο που παρουσιάζει κλινικά

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

συμπτώματα λύσσας, ή ασυνήθιστη συμπεριφορά συμβατή με τη λύσσα, βρίσκεται νεκρό από άγνωστη αιτία και για το οποίο υπάρχει ιστορικό άμεσης επαφής με άνθρωπο (μέσω δήγματος , εκδορών , τραυματισμένων βλεννογόνων και λήξη πληγών τραύματος).

2. Ζώο αυτόχθον ή εισαγόμενο (άγριο ή κατοικίδιο) θετικό στη λύσσα : Ζώο με κλινικά συμπτώματα λύσσας στο οποίο έχει εργαστηριακά διαγνωστεί και επιβεβαιωθεί η νόσος.
Αν το θετικό απομόνωμα του ιού έχει βρεθεί σε περιοχή όπου διενεργείται εμβολιασμός των αλεπούδων θα πρέπει να διαφοροποιείται το εμβολιακό στέλεχος από το άγριο στέλεχος.

4.4.5 Rules of the movement of animals

(max. 32000 chars) :

1. Αναφορικά με τις μετακινήσεις των ζώων προς την χώρα, ισχύει ο Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (EC) No 998/2003, όπως ισχύει.
2. Όλα τα κατοικίδια σαρκοφάγα ηλικίας άνω των τριών μηνών που πρόκειται να μετακινηθούν μέσα στην Επικράτεια από και πρός κάθε Περιφερειακή Ενότητα (Νομός) (Πίνακας1, ΧΑΡΤΗΣ), πρέπει να είναι εμβολιασμένα κατά της λύσσας τουλάχιστον 21 ημέρες πριν από τη μετακίνησή τους. με εγκεκριμένα για τον σκοπό αυτό εμβόλια.
Δύναται τα παραγωγικά ζώα που πρόκειται να μετακινηθούν από και πρός τις ύποπτες περιοχές να είναι εμβολιασμένα κατά της λύσσας τουλάχιστον 21 ημέρες πριν από τη μετακίνησή τους με εγκεκριμένα για τον σκοπό αυτό εμβόλια.
3. Στις περιοχές που υπάρχει εστία λύσσας απαγορεύεται η μετακίνηση και η ελεύθερη διακίνηση των ευπαθών ειδών ζώων, καθώς και οι αγοροπωλησίες ευπαθών ειδών ζώων. Στις περιπτώσεις που κατά παρέκκλιση επιτρέπεται η μετακίνηση, αυτή γίνεται κάτω από συγκεκριμένες προυποθέσεις.

4.4.6 Tests used and sampling schemes

(max. 32000 chars) :

Στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα εφαρμόζονται οι παρακάτω εξετάσεις για την εργαστηριακή διάγνωση του νοσήματος.

Ιολογικές εξετάσεις:

1. FAT : εξέταση ανίχνευσης του αντιγόνου του ιού με άμεσο ανοσοφθορισμό. Εφαρμόζεται σε επιχρίσματα του αμμωνίου κέρατος και του προμήκους μυελού.
2. MIT : τεχνική ενοφθαλμισμού σε ποντίκια
3. RTCIT : απομόνωση του ιού σε κυτταροκαλλιέργειες

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

4. ELISA : Ανοσοενζυματική μέθοδος για την ανίχνευση αντιγόνου
  5. PCR: εξέταση ανίχνευσης του γενώματος του ιού.
  6. Ανίχνευση τετρακυκλίνης ελέγχοντας τα δόντια των αλεπούδων που συλλέχθησαν στα πλαίσια της ενεργητικής επιτήρησης
  7. Τιτλοποίηση των αντιλυσσικών αντισωμάτων για τον προσδιορισμό του επιπέδου της ανοσίας.
  8. Διαφοροποίηση του εμβολιακού από το άγριο στέλεχος.
- Στη διάγνωση της Λύσσας εφαρμόζεται πάντοτε ο ανοσοφθορισμός και μία δεύτερη δοκιμή ως επιβεβαιωτική στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο.
9. Αποθήκευση των στελεχών: Τα απομονωθέντα στελέχη θα φυλάσσονται σε βαθειά κατάψυξη (- 80o C) στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα.

4.4.7 Vaccines used and vaccination schemes

(max. 32000 chars) :

Εμβολιασμός κατοικίδιων ζώων:

1. Για τη δημιουργία βιολογικού φραγμού κατά της λύσσας και την αποτελεσματικότερη προστασία της δημόσιας υγείας επιβάλλεται η διασφάλιση του προληπτικού αντιλυσσικού εμβολιασμού όλων των σκύλων και γατών ηλικίας άνω των τριών μηνών, τα οποία δεν έχουν ιστορικό εμβολιασμού κατά της λύσσας μέχρι τη στιγμή της εξέτασης ή που έχει παρέλθει η ημερομηνία του επαναληπτικού τους εμβολιασμού, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ήρθαν σε επαφή ή δεν είχαν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με ζώο θετικό στη λύσσα.
2. Για το σκοπό του προγράμματος επιβάλλεται η διασφάλιση του προληπτικού εμβολιασμού των σκύλων, γατών και λοιπών σαρκοφάγων της περιοχής των 24 νομών (Πίνακας 1), ηλικίας άνω των 3 μηνών, τα οποία δεν έχουν ιστορικό εμβολιασμού κατά της λύσσας μέχρι τη στιγμή της εξέτασης ή που έχει παρέλθει η ημερομηνία του επαναληπτικού τους εμβολιασμού, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ήρθαν σε επαφή ή δεν είχαν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με ζώο θετικό στη λύσσα.

Ο αντιλυσσικός εμβολιασμός καταγράφεται στο βιβλιάριο εμβολιασμών ή στο διαβατήριο των ζώων και πραγματοποιείται από κτηνιάτρους με αντιλυσσικά εμβόλια εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ), σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης του παρασκευαστή και δαπάνη των ιδιοκτητών των ζώων.

Στο βιβλιάριο εμβολιασμών ή στο διαβατήριο εκτός από την ετικέτα του αντιλυσσικού εμβολίου, υποχρεωτικά αναγράφεται η ημερομηνία εμβολιασμού και μπαίνει η σφραγίδα και υπογραφή του κτηνιάτρου που διενεργεί τον εμβολιασμό.

3. Στην περίπτωση των αδέσποτων σκύλων και γατών ηλικίας άνω των 3 μηνών, επιβάλλεται η διασφάλιση του προληπτικού αντιλυσσικού εμβολιασμού στις περιπτώσεις που αυτά δεν έχουν ιστορικό εμβολιασμού κατά της λύσσας μέχρι τη στιγμή της εξέτασης, ή που έχει παρέλθει η ημερομηνία του επαναληπτικού τους εμβολιασμού. Ο εμβολιασμός γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του νόμου 4039/2012 (Α' 15/2-2-2012) «Για τα δεσποιζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό».

4. Όλα τα κατοικίδια σαρκοφάγα ηλικίας άνω των τριών μηνών που πρόκειται να μετακινηθούν μέσα στην Επικράτεια από και πρός κάθε Περιφερειακή Ενότητα (Νομός) (Πίνακας1, ΧΑΡΤΗΣ), πρέπει να είναι εμβολιασμένα κατά της λύσσας τουλάχιστον 21 ημέρες πριν από τη μετακίνησή τους.

5. Όλα τα σαρκοφάγα τα οποία εισέρχονται στη χώρα από άλλα Κράτη - Μέλη ή εισάγονται από τρίτες χώρες πρέπει να πληρούν τους όρους, όσον αφορά τον αντιλυσσικό εμβολιασμό, τον ορολογικό έλεγχο των αντισωμάτων και τα συνοδευτικά έγγραφα, που περιγράφονται στα κεφάλαια II και III του Καν. (ΕΚ) 998//2003, όπως αυτός ισχύει.

6.Στην περίπτωση των παραγωγικών ζώων καθώς και των ιπποειδών που διαβιούν υπό εκτατική μορφή σε ακτίνα είκοσι (20) χιλιομέτρων από την εμφάνιση κρούσματος λύσσας, η οικεία Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Περιφέρειας δύναται να εγκρίνει τον εμβολιασμό τους, αφού ενημερώσει το Τμήμα Ζωανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/νσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εφόσον λάβει υπόψη όλα τα επιδημιολογικά στοιχεία της περιοχής αναφορικά με την λύσσα. Ο παραπάνω εμβολιασμός πραγματοποιείται με εμβόλια εγκεκριμένα για τον σκοπό αυτό από τον ΕΟΦ, σύμφωνα με τις οδηγίες του παρασκευαστή.

Το πρόγραμμα θα εφαρμόζεται σε όλη την επικράτεια της χώρας . Εμβολιασμοί των αλεπούδων θα πραγματοποιηθούν το 2014 και το 2015 σε 24 Περιφερειακές Ενότητες της Χώρας : Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης, Φλώρινας, Ημαθίας, Πιερίας, Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Πέλλας, Σερρών, Πρεβέζης , Άρτας, Λάρισας, Τρικάλων, Καρδίτσας Μαγνησίας (εκτός των Σποράδων), Ευρυτανίας, Φθιώτιδας (το βόρειο ανατολικό τμήμα του νομού), Αιτωλοακαρνανίας (βόρειο τμήμα της που συνορεύει με το νομό Άρτας και το νομό Ευρυτανίας), Καβάλας (εκτός της Θάσου), Δράμας (Πίνακας 1) , οι οποίοι καλύπτουν έκταση 59603,50 τετραγωνικών χιλιομέτρων (Km2) (Πίνακας 1, ΧΑΡΤΗΣ).

Σε αυτές τις Περιφερειακές Ενότητες (Νομοί) θα εφαρμόζεται ενεργητική επιτήρηση μετά από τον εμβολιασμό των αλεπούδων, καθώς και παθητική επιτήρηση (Πίνακας 1, ΧΑΡΤΗΣ).

Στην υπόλοιπη Επικράτεια θα εφαρμόζεται παθητική επιτήρηση.

Σε περίπτωση εμφάνισης κρούσματος θετικού στη λύσσα σε περιοχή της Επικράτειας πέραν της προαναφερθείσης (Πίνακας1, ΧΑΡΤΗΣ), θα διενεργείται αντιλυσσικός εμβολιασμός των κόκκινων αλεπούδων και ενεργητική επιτήρηση -πέραν της παθητικής-σε έκταση ακτίνας 50 χιλιομέτρων γύρω από το σημείο που εντοπίστηκε το θετικό στη λύσσα κρούσμα.

Ο εμβολιασμός των αλεπούδων πραγματοποιείται σε δύο "κύκλους" ανά έτος. Ο πρώτος πραγματοποιείται την άνοιξη του 2014, ο επόμενος το φθινόπωρο του 2014, και ακολουθεί ακριβώς το ίδιο πρόγραμμα για το έτος 2015. Τα δολώματα φέροντα εμβόλιο κατά της λύσσας και η διασπορά του εμβολίου γίνεται με ρίψη από αέρος των παραπάνω δολωμάτων ή και συνεπικουρικά - κατά περίπτωση - με τοποθέτηση των δολωμάτων στο έδαφος, από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα για το σκοπό αυτό. Η απόσταση μεταξύ των γραμμών πτήσης και η απελευθέρωση κάθε δολώματος πρέπει να καταχωρείται με σύστημα GPS έτσι ώστε να είναι γνωστή η ακριβής θέση ρίψης κάθε δολώματος. Υπολογίζεται η μέση πυκνότητα δολωμάτων να είναι 25 ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο και σε καμία περίπτωση δεν θα είναι μικρότερη από 20 δολώματα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Η απόσταση μεταξύ των γραμμών πτήσης κατά την διάρκεια ρίψης των δολωμάτων θα είναι κατά μέσο όρο 500 μέτρα και οπωσδήποτε δεν θα είναι μεγαλύτερη από 1000 μέτρα. Όλη η περιοχή που έχει ορισθεί ως περιοχή εμβολιασμού θα τεθεί υπό εμβολιακή κάλυψη ,εκτός από τις κατοικημένες περιοχές , λίμνες , ποτάμια , συλλογές νερού. Η προμηθεύτρια εταιρεία (ανάδοχος) του εμβολίου είναι υποχρεωμένη να παρέχει όλα τα απαραίτητα δεδομένα στην υπεύθυνη υπηρεσία σε καθημερινή βάση, σύμφωνα με τα οποία θα πιστοποιείται η σωστή εμβολιακή κάλυψη της εμβολιασθείσης περιοχής.

Σε περίπτωση που αυτή δεν καλύπτεται επαρκώς θα είναι υποχρέωση του ανάδοχου να επαναλάβει

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

άμεσα τον εμβολιασμό.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίζει τη διατήρηση της ψυκτικής αλυσίδας (-20 °C) κατά τη διάρκεια της παράδοσης, της αποθήκευσης και της μεταφοράς των δολωμάτων. Όλες οι παρτίδες του εμβολίου θα πρέπει να τιτλοποιούνται με δειγματοληψία πριν από τη διανομή. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο ανάδοχος θα υποχρεούται να αντικαταστήσει την παρτίδα με άλλη ποιοτικά κατάλληλη, η οποία πρέπει επίσης να τιτλοποιηθεί.

4.4.8 Information and assessment on bio-security measures management and infrastructure in place in the holdings involved.

(max. 32000 chars) :

NA

4.4.9 Measures in case of a positive result

A short description is provided of the measures as regards positive animals (slaughter, destination of carcasses, use or treatment of animal products, the destruction of all products which could transmit the disease or the treatment of such products to avoid any possible contamination, a procedure for the disinfection of infected holdings, the therapeutic or preventive treatment chosen, a procedure for the restocking with healthy animals of holdings which have been depopulated by slaughter and the creation of a surveillance zone around infected holding)

(max. 32000 chars) :

1. Όταν κοινοποιούνται από Δημόσια Αρχή ή από ιδιώτες κτηνίατρους καθώς και από νομικό ή φυσικό πρόσωπο που εμπλέκεται με τη διαχείριση ζώντων ζώων περιστατικά ύποπτα λύσσας σε ζώο της άγριας πανίδας ή σε κατοικίδιο, η αρμόδια κτηνιατρική αρχή Περιφερειακής Ενότητας μετά τον προβλεπόμενο έλεγχο, με απόφασή της χαρακτηρίζει τα ζώα αυτά «ύποπτα για λύσσα» και επιβάλλει:

α. σε κάθε περίπτωση υποψίας περιστατικών λύσσας σε κατοικίδια ζώα:

i) στην περίπτωση που το ζώο είναι δεσποζόμενο και συγκεκριμένα σκύλος ή γάτα, την κλινική του εξέταση και απομόνωση του στο χώρο του ιδιοκτήτη, για χρονικό διάστημα 15 τουλάχιστον ημερών, υπό την καθημερινή επίβλεψη ιδιώτη ή δημοσίου κτηνίατρου. Σε περίπτωση άρνησης του ιδιοκτήτη τα ζώα θανατώνονται με ευθανασία, ύστερα από απόφαση του Διευθυντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας και αφού αιτιολογηθούν λεπτομερώς οι λόγοι της θανάτωσης. Στην περίπτωση αδέσποτων σκύλων ή γατών, τη σύλληψη τους από εξουσιοδοτημένο και εκπαιδευμένο για το σκοπό αυτό προσωπικό, την κλινική τους εξέταση και την απομόνωσή τους για χρονικό διάστημα 15 τουλάχιστον ημερών, υπό την καθημερινή επίβλεψη ιδιώτη ή δημοσίου κτηνίατρου και πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τα ζωοφιλικά σωματεία ή τις οικείες Δημοτικές Αρχές. Σε αντίθετη περίπτωση αυτά θανατώνονται με ευθανασία, σε συνεργασία με την οικεία Δημοτική Αρχή, ύστερα από απόφαση του Διευθυντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας και αφού αιτιολογηθούν λεπτομερώς οι λόγοι της θανάτωσης. Εάν μετά το πέρας του παραπάνω χρονικού διαστήματος τα ζώα δεν εμφανίσουν συμπτώματα λύσσας, επανεντάσσονται στο χώρο διαβίωσής τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία.

ii) την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου του λυσσόποπου ζώου, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με αυτά.

iii) την ασφαλή διάθεση των νεκρών ή θανατωμένων ζώων στην πλησιέστερη εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων, αφού προηγηθεί δειγματοληψία,

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

- iv) την απομόνωση και παρακολούθηση όλων των σαρκοφάγων ζώων που ήρθαν ή θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με ζώο ύποπτο για τη λύσσα. Εάν μετά το πέρας του παραπάνω χρονικού διαστήματος τα ζώα δεν εμφανίσουν συμπτώματα λύσσας, επανεντάσσονται στον χώρο διαβίωσής τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία, άλλως θανατώνονται με ευθανασία. Εφόσον η τοπική κτηνιατρική αρχή κρίνει ότι η απομόνωση δεν είναι δυνατή αυτά θα θανατώνονται με ευθανασία σε συνεργασία με την οικεία Δημοτική Αρχή, ύστερα από Απόφαση του Διευθυντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας και αφού αιτιολογηθούν λεπτομερώς οι λόγοι της θανάτωσης. Τα παραγωγικά ζώα που ήρθαν σε άμεση επαφή η δαγκώθηκαν από ζώο ύποπτο λύσσας θανατώνονται,
- v) τα προϊόντα των λυσσόποπτων ή προσβεβλημένων από λύσσα ζώων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και για ζωτροφές καταστρέφονται,
- vi) την αναφορά κάθε πιθανής περίπτωσης έκθεσης ανθρώπων και ζώων στον ίο της λύσσας, τις αλλαγές συμπεριφοράς σε κατοικίδια, παραγωγικά και άγρια ζώα και τον αναίτιο θάνατό τους.
- Στην περίπτωση μη επιβεβαίωσης της λύσσας η αρμόδια κτηνιατρική αρχή με απόφασή της αίρει τα παραπάνω μέτρα.

β. Σε κάθε περίπτωση υποψίας περιστατικού λύσσας σε ζώα της άγριας πανίδας:

- i. Κατά τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου, για τους σκοπούς της παρούσας, συγκροτούνται και ενεργοποιούνται σε κάθε Δασική Αρχή (Διεύθυνση Δασών άνευ Δασαρχείου και Δασαρχεία) συνεργεία δίωξης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Δασικού Κώδικα και τις σχετικές οδηγίες της Ειδικής Γραμματείας Δασών, τα οποία σε συνεργασία με τις οικείες Κτηνιατρικές Αρχές και τους ιδιωτικούς φύλακες θήρας προβαίνουν εφόσον είναι εφικτό στη σύλληψη των ζώων, προκειμένου να ακολουθήσει κλινική τους εξέταση. Στην περίπτωση που τα ανωτέρω δεν είναι εφικτά, τα ζώα θανατώνονται με την επίβλεψη και σύμφωνη γνώμη της οικείας Κτηνιατρικής Αρχής, σε συνεργασία με τους προαναφερόμενους φορείς. Εάν διαπιστωθεί ότι τα ανωτέρω απομονωμένα ζώα δεν είναι θετικά στη λύσσα, επανεντάσσονται στον χώρο διαβίωσής τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία.
- ii. Εκτός κυνηγετικής περιόδου για τους σκοπούς του προγράμματος, συγκροτούνται και λειτουργούν σε κάθε Δασική Αρχή (Διεύθυνση Δασών άνευ Δασαρχείου και Δασαρχεία) αντίστοιχα συνεργεία ή παρατείνεται η λειτουργία των ήδη συγκροτημένων. Στην περίπτωση λυσσόποπτων ζώων της άγριας πανίδας θα ενημερώνονται άμεσα η οικεία Δασική και Κτηνιατρική Αρχή της περιοχής, θα δηλώνεται η τοποθεσία που έχει εντοπισθεί το ζώο και θα προγραμματίζεται άμεσα επέμβαση του συνεργείου δίωξης κατά τα προαναφερόμενα μέτρα.
- iii. Σε συνεργασία με τις οικείες Κτηνιατρικές Αρχές πραγματοποιείται απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου του λυσσόποπτου ζώου και η διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με αυτό.
- iv. Διατίθενται με ασφαλή τρόπο τα νεκρά ή θανατωμένα ζώα στην πλησιέστερη εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων, αφού έχει προηγηθεί δειγματοληψία.
- v. Απομονώνονται και παρακολουθούνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1α όλα τα ευπαθή ζώα που ήρθαν ή θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με ζώο ύποπτο για τη λύσσα. Στην περίπτωση που τα ανωτέρω δεν είναι εφικτά, τα ζώα θανατώνονται με την επίβλεψη και σύμφωνη γνώμη της οικείας Κτηνιατρικής Αρχής, σε συνεργασία με τους προαναφερόμενους φορείς.
- vi. Αναφέρεται κάθε περίπτωση έκθεσης ανθρώπων και ζώων, αλλαγών συμπεριφοράς σε κατοικίδια, παραγωγικά και άγρια ζώα, ο αναίτιος θάνατος κατοικίδιων, παραγωγικών και άγριων ζώων.
- vii. Οι αρμόδιες Δασικές και Κτηνιατρικές Αρχές κάθε περιοχής αποφασίζουν τη θανάτωση του άγριου ζώου που είναι ύποπτο λύσσας. Στην περίπτωση μη επιβεβαίωσης της λύσσας η οικεία Κτηνιατρική Αρχή με απόφασή της αίρει τα παραπάνω μέτρα.
- Σε κάθε περίπτωση των παραγράφων α και β, η οικεία Κτηνιατρική Αρχή καθορίζει το χρονικό διάστημα πραγματοποίησης των επιβαλλόμενων μέτρων ή άρσης τους και ενημερώνει σχετικά τις οικείες δασικές υπηρεσίες.

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

2. Όταν στα πλαίσια των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου κοινοποιούνται θετικά για λύσσα αποτελέσματα, η αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή της Περιφερειακής Ενότητας με απόφασή της χαρακτηρίζει τα ζώα αυτά «θετικά στη λύσσα», καθορίζει την εστία της και επιβάλλει:

α) Στην περίπτωση των κατοικίδιων ζώων:

- i) την τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων, που φέρουν κατάλληλη σήμανση,
- ii) τη λήψη μέτρων απαγόρευσης της μετακίνησης και ελεύθερης διακίνησης ευπαθών ειδών ζώων, καθώς και την διενέργεια αγοροπωλησιών τους, στην περιοχή που εντοπίστηκε η εστία, εκτός αν ύστερα από εξέταση τους αναφερθούν υγιή,
- iii) τη θανάτωση των παραγωγικών ζώων, τα οποία δαγκώθηκαν ή ήρθαν σε άμεση επαφή με εκκρίσεις ζώου θετικού στη λύσσα. Αναφορικά με τα σαρκοφάγα, όσα ήρθαν σε επαφή με ύποπτο για τη νόσο ζώο περιορίζονται και παρακολουθούνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1α. Αν το ύποπτο ζώο αποδειχθεί θετικό αυτά θανατώνονται.
- iv) την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου των θετικών ζώων, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με τα ζώα αυτά,
- v) διασφαλίζει την απόρριψη των νεκρών ή θανατωμένων ζώων στην πλησιέστερη εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων,
- vi) η απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική Νομοθεσία.

β) Στην περίπτωση των ζώων της άγριας πανίδας:

- i) την ενημέρωση των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων,
- ii) την τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων, που φέρουν κατάλληλη σήμανση,
- iii) την απαγόρευση της μετακίνησης και ελεύθερης διακίνησης ευπαθών ειδών ζώων, καθώς και τη διενέργεια αγοροπωλησιών τους, στην περιοχή που εντοπίστηκε η εστία της λύσσας. εκτός αν ύστερα από εξέταση τους αναφερθούν υγιή,
- iv) τη θανάτωση των ευπαθών ζώων, τα οποία δαγκώθηκαν ή ήρθαν σε άμεση επαφή με εκκρίσεις ζώου θετικού στη λύσσα. Αναφορικά με τα σαρκοφάγα, όσα ήρθαν σε επαφή με ύποπτο για τη νόσο ζώο περιορίζονται και παρακολουθούνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1α. Αν το ύποπτο ζώο αποδειχθεί θετικό αυτά θανατώνονται.,
- v) την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου των θετικών ζώων, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με τα ζώα αυτά,
- vi) την ασφαλή διάθεση των νεκρών ή θανατωμένων ζώων στην πλησιέστερη εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων,
- vii) την εφαρμογή του άρθρου 9 της Συνθήκης της Βέρνης (Ν.1335/1983) για τη ρύθμιση του υπερπληθυσμού των ειδών – στόχων της άγριας πανίδας της παρούσας απόφασης, και κυρίως της αλεπούς, για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας,
- viii) την απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

3. Όταν ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της παραγράφου 2 και μετά από χρονικό διάστημα τουλάχιστον 3 (τριών μηνών) από την εφαρμογή τους, η οικεία κτηνιατρική αρχή της Περιφερειακής Ενότητας με απόφαση της προβαίνει στην άρση των επιβληθέντων μέτρων έχοντας λάβει προηγουμένως την επιδημιολογική κατάσταση της περιοχής και αφού ενημερώσει το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

4.4.10 Compensation scheme for owners of slaughtered and killed animals

(max. 32000 chars) :

Οι ιδιοκτήτες των παραγωγικών ζώων οι οποίοι θα υποχρεωθούν να θανατώσουν και να καταστρέψουν τα ζώα τους λόγω μόλυνσης αυτών με λύσσα, θα αποζημιώνονται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα απόφαση των οικονομικών ενισχύσεων για την εξυγίανση του ζωικού πληθυσμού.

4.4.11 Control on the implementation of the programme and reporting

(max. 32000 chars) :

Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που έχει την ευθύνη για το συντονισμό, τη παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος συγκεντρώνει, επεξεργάζεται, αναλύει και αναφέρει τα αποτελέσματα της εργαστηριακής και επιδημιολογικής επιτήρησης του προγράμματος στην αρμόδια αρχή της Ε. Επιτροπής.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίζει τη διατήρηση της ψυκτικής αλυσίδας (-20 °C) κατά τη διάρκεια της παράδοσης, της αποθήκευσης και της μεταφοράς των δολωμάτων. Όλες οι παρτίδες του εμβολίου θα πρέπει να τιτλοποιούνται με δειγματοληψία πριν από τη διανομή. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο ανάδοχος θα υποχρεούται να αντικαταστήσει την παρτίδα με άλλη ποιοτικά κατάλληλη, η οποία πρέπει επίσης να τιτλοποιηθεί.

Η λήψη από αέρος καταγράφεται με GPS έτσι ώστε να είναι γνωστή η ακριβής θέση ρίψης.

Η προμηθεύτρια εταιρεία (ανάδοχος) του εμβολίου είναι υποχρεωμένη να παρέχει όλα τα απαραίτητα δεδομένα στην υπεύθυνη υπηρεσία σε καθημερινή βάση, σύμφωνα με τα οποία θα πιστοποιείται η σωστή εμβολιακή κάλυψη της εμβολιασθείσης περιοχής.

Σε περίπτωση που αυτή δεν καλύπτεται επαρκώς θα είναι υποχρέωση του ανάδοχου να επαναλάβει άμεσα τον εμβολιασμό.

5. Benefits of the programme

A description is provided of the benefits for farmers and society in general

(max. 32000 chars) :

Δεδομένης της μεταδοτικότητας και σοβαρότητας της ασθένειας, το καταρτισθέν πρόγραμμα επιτήρησης θα συμβάλλει:

στην επιζωτιολογική επιτήρηση και στην αποτροπή εξάπλωσης του ιού της λύσσας στην χώρα μας ώστε να προστατευθεί η δημόσια υγεία και η υγεία του ζωικού κεφαλαίου της χώρας.

6. Data on the epidemiological evolution during the last five years

no

6.1 Evolution of the disease

Evolution of the disease : Not applicable Applicable...

6.2 Stratified data on surveillance and laboratory tests

6.2.1 Stratified data on surveillance and laboratory tests for year : 2012

Region	Animal Species	Test Type	Test Description	Number of samples tested	Number of positive samples	
Whole country	Foxes	microbiological or virological test	FAT, MIT, PCR	140	7	X
Whole country	Dogs	microbiological or virological test	FAT, MIT, PCR	38	2	X
Whole country	Cats	microbiological or virological test	FAT, MIT, PCR	2	0	X
Whole country	Wild boar	microbiological or virological test	FAT, PCR	7	0	X
Whole country	Marten	microbiological or virological test	FAT, PCR	16	0	X
Whole country	Jackal	microbiological or virological test	FAT, PCR	3	0	X
Whole country	Sheep	microbiological or virological test	FAT, PCR	7	0	X
Whole country	Wolf	microbiological or virological test	FAT, MIT, RTCIT	9	0	X
Whole country	Mink	microbiological or virological test	FAT, PCR	4	0	X
Whole country	Wild-cat	microbiological or virological test	FAT, PCR	2	0	X
Whole country	Bat	microbiological or virological test	FAT, PCR	2	0	X
Whole country	Squirrel	microbiological or virological test	FAT, PCR	2	0	X
Whole country	Budger	microbiological or virological test	FAT	1	0	X
Whole country	Otter	microbiological or virological test	FAT, PCR	1	0	X
Whole country	Roe deer	microbiological or virological test	FAT, MIT	1	0	X

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Whole country	Weasel	microbiological or virological te:	FAT, PCR	1	0	X
Whole country	Rat	microbiological or virological te:	FAT, PCR	1	0	X
Total				237		
				ADD A NEW ROW		

6.2.1 Stratified data on surveillance and laboratory tests for year : 2011

Region	Animal Species	Test Type	Test Description	Number of samples tested	Number of positive samples	
Whole country	Dogs	microbiological or virological te:	FAT, MIT	6	0	X
Whole country	Cats	microbiological or virological te:	FAT, MIT, RTCIT	2	0	X
Total				8		
				ADD A NEW ROW		

6.2.1 Stratified data on surveillance and laboratory tests for year : 2010

Region	Animal Species	Test Type	Test Description	Number of samples tested	Number of positive samples	
Whole country	Dogs	microbiological or virological te:	FAT, MIT	11	0	X

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Whole country	Cats	microbiological or virological te:	FAT, MIT, RTCIT	1	0	X
Whole country	Mice	microbiological or virological te:	FAT, MIT, RTCIT	10	0	X
Total				22		
				ADD A NEW ROW		

6.2.1 Stratified data on surveillance and laboratory tests for year : 2009

Region	Animal Species	Test Type	Test Description	Number of samples tested	Number of positive samples	
Whole country	Dogs	microbiological or virological te:	FAT,MIT	8	0	X
Whole country	Bats	microbiological or virological te:	FAT, MIT, RTCIT	1	0	X
Whole country	Mice	microbiological or virological te:	FAT, MIT, RTCIT	3	0	X
Total				12		
				ADD A NEW ROW		

6.2.1 Stratified data on surveillance and laboratory tests for year : 2008

Region	Animal Species	Test Type	Test Description	Number of samples tested	Number of positive samples	

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Whole country	Dogs	microbiological or virological test:	FAT, MIT	12	0	X
Whole country	Cats	microbiological or virological test:	FAT, MIT, RTCIT	1	0	X
Whole country	Foxes	microbiological or virological test:	FAT, MIT, RTCIT	1	0	X
Whole country	Bats	microbiological or virological test:	FAT, MIT, RTCIT	1	0	X
Whole country	Mice	microbiological or virological test:	FAT, MIT, RTCIT	1	0	X
Total				16		
					ADD A NEW ROW	

6.3 Data on infection

Data on infection

Not applicable

Applicable...

6.3 Data on infection at the end of year :

2012

Region	Animal Species	Number of herds infected	Number of animals infected	
Whole country	Foxes	0	7	X
Whole country	Dogs	0	2	X
Total		0	9	

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring
version : 2.23

		Add a new row	

6.3 Data on infection at the end of year :

2011

Region	Animal Species	Number of herds infected	Number of animals infected	
Whole country	All species	0	0	X
		0	0	
		Add a new row		

6.3 Data on infection at the end of year :

2010

Region	Animal Species	Number of herds infected	Number of animals infected	
Whole country	All species	0	0	X
		0	0	
		Add a new row		

6.3 Data on infection at the end of year :

2009

Region	Animal Species	Number of herds infected	Number of animals infected	

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Whole country Total	All species	0	0	X
		0	0	
			Add a new row	

6.3 Data on infection at the end of year :

2008

Region	Animal Species	Number of herds infected	Number of animals infected	
Whole country Total	All species	0	0	X
		0	0	
			Add a new row	

6.4 Data on the status of herds

Data on the status of herds :

Not applicable

Applicable...

6.5 Data on vaccination or treatment programmes

Data on vaccination or treatment programmes is   *Not applicable*   *Applicable...*

6.6 Data on wildlife

Data on Wildlife is :   *Not applicable*   *Applicable...*

7. Targets

The blocks 7.1.1, 7.1.2.1, 7.1.2.2, 7.2, 7.3.1 and 7.3.2 are repeated multiple times in case of first year submission of multiple program.

7.1 Targets related to testing (one table for each year of implementation)

7.1.1 Targets on diagnostic tests for year : 2014

Region	Type of the test	Target population	Type of sample	Objective	Number of planned tests	
Whole country	FAT	Red Fox, dog, cat, wild bo	head	surveillance	1 100	X
Whole country	MIT	Red Fox, dog, cat, wild bo	head	surveillance	20	X
Whole country	RTCIT	Red Fox, dog, cat, wild bo	head	surveillance	360	X
Whole country	PCR	Red Fox, dog, cat, wild bo	head	surveillance	750	X
Vaccination area	Tetracycline detection	Red fox	head	control of vaccination	2 384	X
Vaccination area	Elisa (antibodies)	Red fox	serum	control of vaccination	2 384	X
					Total	6 998

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

				Add a new row	

7.1.1 Targets on diagnostic tests for year : 2015

Region	Type of the test	Target population	Type of sample	Objective	Number of planned tests	
Whole country	FAT	Red Fox, dog, cat, wild bo	head	surveillance	1 100	X
Whole country	MIT	Red Fox, dog, cat, wild bo	head	surveillance	20	X
Whole country	RTCIT	Red Fox, dog, cat, wild bo	head	surveillance	360	X
Whole country	PCR	Red Fox, dog, cat, wild bo	head	surveillance	750	X
Vaccination area	Tetracycline detection	Red fox	head	control of vaccination	2 384	X
Vaccination area	Elisa (antibodies)	Red fox	serum	control of vaccination	2 384	X
Total					6 998	
					Add a new row	

7.1.2 Targets on testing herds and animals

7.1.2.1 Targets on testing herds

Not applicable

Applicable...

7.1.2.2 *Targets on testing animals*   *Not applicable*   *Applicable...*

7.2 *Targets on qualification of herds and animals*

Targets on qualification of herds and animals   *Not applicable*   *Applicable...*

7.3 *Targets on vaccination or treatment*

7.3.1 *Targets on vaccination or treatment is*   *Not applicable*   *Applicable...*

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

7.3.1 Targets on vaccination or treatment for year : 2014

		Targets on vaccination or treatment programme									
Region	Animal species	Total number of herds in vaccination or treatment programme	Total number of animals in vaccination or treatment programme	Number of herds in vaccination or treatment programme	Number of herds expected to be vaccinated or treated	Number of animals expected to be vaccinated or treated	Number of doses of vaccine or treatment expected to be administered	Number of adults expected to be vaccinated	Number of young animals expected to be vaccinated		
Prefectures of :thesprotia, loar +	Ruminants	396	200 000	396	396	200 000	200 000	150 000	50 000	X	
Total		396	200 000	396	396	200 000	200 000	150 000	50 000		
Add a new row											

7.3.1 Targets on vaccination or treatment for year : 2015

		Targets on vaccination or treatment programme									
Region	Animal species	Total number of herds in vaccination or treatment programme	Total number of animals in vaccination or treatment programme	Number of herds in vaccination or treatment programme	Number of herds expected to be vaccinated or treated	Number of animals expected to be vaccinated or treated	Number of doses of vaccine or treatment expected to be administered	Number of adults expected to be vaccinated	Number of young animals expected to be vaccinated		
Prefectures of :thesprotia, loar +	Ruminants	396	200 000	396	396	200 000	200 000	150 000	50 000	X	
Total		396	200 000	396	396	200 000	200 000	150 000	50 000		
Add a new row											

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring
version : 2.23

7.3.2 Targets on vaccination or treatment of wildlife is   Not applicable   Applicable...

7.3.2 Targets on vaccination or treatment of wildlife for year: **2014**

Region	Square km	Targets on vaccination or treatment programme			Total number of doses of vaccine or treatment expected to be administered	
		Number of doses of vaccine or treatments expected to be administered in the campaign	Expected number of campaigns			
Prefectures of :thesprotia, Ioannina, Grevena, Kastoria, K _{+/-}	59 604	1 490 100	2		2 980 200	X
Total		1 490 100			2 980 200	
			Add a new row			

7.3.2 Targets on vaccination or treatment of wildlife for year: **2015**

		Targets on vaccination or treatment programme	

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring
version : 2.23

Region	Square km	Number of doses of vaccine or treatments expected to be administered in the campaign	Expected number of campaigns	Total number of doses of vaccine or treatment expected to be administered	
Prefectures of :thesprotia, Ioannina, Grevena, Kastoria, K +	59 604	1 490 100	2	2 980 200	X
Total		1 490 100		2 980 200	
			Add a new row		

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

8. Detailed analysis of the cost of the programme for year : 2014

The blocks are repeated multiple times in case of first year submission of multiple program.

To facilitate the handling of your cost data, you are kindly requested to:

1. Fill-in the text fields IN ENGLISH
2. Limit as much as possible the entries to the pre-loaded options where available.
3. If you need to further specify a pre-loaded option, please keep the pre-loaded text and add your clarification to it in the same box.

1. Testing							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
Cost of analysis	Fluorescent Antibody Test (FAT)	Individual animal sample/test	1 100	25	27500	yes	X
Cost of analysis	PCR	Individual animal sample/test	750	25	18750	yes	X
Cost of analysis	Test : MIT	Individual animal sample/test	20	30	600	yes	X
Cost of analysis	RT CIT	Individual animal sample/test	360	35	12600	yes	X
Cost of analysis	Costs of packaging and transport	Individual animal sample/test	3 484	25	87100	yes	X
Cost of analysis	Tetracycline detection	Individual animal sample/test	2 384	22	52448	yes	X
Cost of analysis	Elisa (antibody)	Individual animal sample/test	2 384	21	50064	yes	X
						Add a new row	
2. Vaccination or treatment							

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
Purchase of vaccine/treatment of animal products	Wildlife oral vaccination	Vaccine dose	2 980 200	0.9	2,682,180	yes	X
Distribution costs	Wildlife oral vaccination	Vaccine dose	2 980 200	0.6	1,788,120	yes	X
Cost of examination	Titration of samples from each batch of vaccine baits	Batch	150	550	82500	yes	X
Purchase of vaccine/treatment of animal products	Livestock parenteral vaccination	Vaccine dose	200 000	1.33	266,000	yes	X
						Add a new row	
3. Slaughter and destruction							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
NA	NA	NA	0	0	0	no	X
						Add a new row	
4. Cleaning and disinfection							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Community funding requested	
NA	NA	NA	0	0	0	no	X
						Add a new row	
5. Salaries (staff contracted for the programme only)							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
Salaries	Staff contracted for the programme only	persons	4	12000	48000	yes	X
						Add a new row	

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

6. Consumables and specific equipment							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
NA	NA	NA	0	0	0	no	X
							Add a new row
7. Other costs							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
Awareness campaign	Organization of awareness campaign	campaign	2	20000	40000	yes	X
Sampling of foxes for active surveillance	Remuneration of hunters for samples of foxes during the sampling	Samples	2 384	15	35760	yes	X
							Add a new row
Total						5 191 622,00 €	

8. Detailed analysis of the cost of the programme for year : 2015

The blocks are repeated multiple times in case of first year submission of multiple programs.

To facilitate the handling of your cost data, you are kindly requested to:

1. Fill-in the text fields IN ENGLISH
2. Limit as much as possible the entries to the pre-loaded options where available.
3. If you need to further specify a pre-loaded option, please keep the pre-loaded text and add your clarification to it in the same box.

1. Testing

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
Cost of analysis	Fluorescent Antibody test (FAT)	Individual animal sample/test	1 100	25	27500	yes	X
Cost of analysis	PCR	Individual animal sample/test	750	25	18750	yes	X
Cost of analysis	Test: MIT	Individual animal sample/test	20	30	600	yes	X
Cost of analysis	RTCIT	Individual animal sample/test	360	35	12600	yes	X
Cost of analysis	Costs of packaging and transport	Individual animal sample/test	3 484	25	87100	yes	X
Cost of analysis	Tetracycline detection	Individual animal sample/test	2 384	22	52448	yes	X
Cost of analysis	Elisa (antibody)	Individual animal sample/test	2 384	21	50064	yes	X
						Add a new row	
2. Vaccination or treatment							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
Purchase of vaccine/treatment of animal product	Wildlife oral vaccination	Vaccine dose	2 980 200	0.9	2,682,180	yes	X
Distribution costs	Wildlife oral vaccination	Vaccine dose	2 980 200	0.6	1,788,120	yes	X
Cost of examination	Titration of samples from each batch of vaccine baits	Batch number	150	550	82500	yes	X
Purchase of vaccine/treatment of animal product	Livestock parenteral vaccination	Vaccine dose	200 000	1.33	266,000	yes	X
						Add a new row	
3. Slaughter and destruction							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

NA	NA	NA	0	0	0	no	X
						Add a new row	
4. Cleaning and disinfection							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Community funding requested	
NA	NA	NA	0	0	0	no	X
						Add a new row	
5. Salaries (staff contracted for the programme only)							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
Salaries	Staff contracted for the programme only	persons	4	12000	48000	yes	X
						Add a new row	
6. Consumables and specific equipment							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
NA	NA	NA	0	0	0	no	X
						Add a new row	
7. Other costs							
Cost related to	Specification	Unit	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	
Awareness campaign	Organization of awareness campaign	campaign	2	20000	40000	yes	X
Sampling of foxes for active surveillance	Remuneration of hunters for samples of foxes during the sampling	Samples	2 384	15	35760	yes	X

Standard requirements for the submission of programme for eradication, control and monitoring

version : 2.23

			Add a new row	
	Total			5 191 622,00 €

Attachments

IMPORTANT :

- 1) The more files you attach, the longer it takes to upload them .
- 2) This attachment files should have one of the format listed here : [jpg](#), [jpeg](#), [tiff](#), [tif](#), [xls](#), [doc](#), [bmp](#), [pna](#), [pdf](#).
- 3) The total file size of the attached files should not exceed 2 500Kb (+- 2.5 Mb). You will receive a message while attaching when you try to load too much.
- 4) IT CAN TAKE **SEVERAL MINUTES TO UPLOAD** ALL THE ATTACHED FILES. Don't interrupt the uploading by closing the pdf and wait until you have received a Submission Number!